

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 27.

Vydána dne 22. října 1954.

Cena Kčs 1.80.

OBSAH:

(42. a 43.) 42. Nařízení, kterým se mění a doplňuje vládní nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků. — 43. Vyhláška o úplném znění vládního nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

42.

Vládní nařízení

ze dne 21. září 1954,

kterým se mění a doplňuje vládní nařízení
č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a
o výkupu zemědělských výrobků.

Vláda republiky Československé nařizuje
podle § 14 zákona č. 56/1952 Sb., o dodávkové
povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků
(dále jen „zákon“):

Čl. 1.

Vládní nařízení č. 114/1953 Sb., se mění a
doplňuje takto:

I. § 2 zní:

„§ 2.

(1) Dodávkové povinnosti podléhají tyto ze-
mědělské výrobky

- a) z r n i n y: obiloviny (pšenice, žito, ječ-
men, oves, kukuřice, pohanka, proso, či-
rok zrnový a obilní směsi), jedlé luštěni-
ny (hrách jedlý, čočka, jedlé fazole a ciz-
rna jedlá), krmné luštěniny (krmný hrách,
krmné fazole, pebuška, víkev, lupina, koň-
ský bob, cizrna krmná a jejich směsi) a
směsky (směsi obilovin s luštěninami);
- b) o l e j n i n y: řepka, řepice, mák, sluneč-
nice, lníčka, soja, světlice, hořčice, sezam
a skočec;
- c) b r a m b o r y;
- d) c u k r o v k a, č e k a n k a, l e n (ston-
ky a semena), k o n o p í (stonky a seme-
na) a t a b á k u zemědělských závodů
s výměrou zemědělské půdy nad 2 ha;

- e) c h m e l;
- f) s e n o;
- g) j e t e l o v á a t r a v n í s e m e n a vše-
ho druhu, pokud jsou pěstována na mno-
žitelských plochách na orné půdě;
- h) c e l e r, c i b u l e, č e s n e k, m r k e v-
k a r o t k a, o k u r k y n a k l á d a č k y
a p e t r ž e l u zemědělských závodů
s výměrou zemědělské půdy nad 2 ha;
- ch) o v o c e: j a b l k a, h r u š k y, t ř e š n ě, v i š n ě,
m e r u ň k y, b r o s k v e, š v e s t k y, m a n d l e, o ř e-
c h y, r y b í z a a n g r e š t;
- i) v i n n é h r o z n y;
- j) m a s o: z e j m ě n a j a t e č n ý s k o t, j a t e č n á
t e l a t a a j a t e č n á p r a s a t a;
- k) m l ě k o k r a v s k é;
- l) v e j c e (slepíčí);
- m) o v č í v l n a.

(2) Dodávkovou smlouvou (§ 16 a) může být
dodávková povinnost založena pro tyto země-
dělské výrobky:

- a) c u k r o v k a, č e k a n k a, l e n (stonky a
semena), k o n o p í (stonky a semena) a
t a b á k u zemědělských závodů s výmě-
rou zemědělské půdy do 2 ha včetně;
- b) č i r o k m e t l o v ý (sláma a semena);
- c) c e l e r, c i b u l e, č e s n e k, m r k e v-
k a r o t k a, o k u r k y n a k l á d a č k y
a p e t r ž e l u zemědělských závodů s vý-
měrou zemědělské půdy do 2 ha včetně;
- d) o s t a t n í z e l e n í n a n e u v e d e n á p o d
p í s m c);
- e) l é č i v é a a r o m a t i c k é r o s t l i n y;

f) kořenů: majoránka, kmín, anýz, lenyky a koriandr;

g) kořeninová paprika;

h) jatečná drůbež.

(3) Ministerstvo výkupu může rozšířit dodávkovou povinnost na ostatní zemědělské výrobky a vedlejší produkty zemědělského hospodaření, vyžadují-li to potřeby státního hospodaření s potravinami a surovinami."

2 § 6 odst. 1 písm. b) zní:

„b) olejnin, celeru, cibule, česneku, mrkevkarotky, okurek nakládaček a petržele z každého hektaru plochy plánované pro osetí (osázení) těmito plodinami;"

3. V § 6 odst. 1 se škrtná ustanovení písm. c); ustanovení písm. d) a e) se označí písmenem c) a d).

4. § 7 zní:

„§ 7.

(1) Zemědělskou půdou je orná půda, chmelnice, vinice, prutníky, domácí zahrady, ovocné sady, školky, trvalé louky a pastviny. Za zemědělskou půdu se však nepovažuje domácí zahrada o výměře do 0,1 ha včetně, jestliže držitel takové zahrady neužívá ještě jiné zemědělské půdy.

(2) Ornou půdou jsou též ovocné sady s podkulturou rolí (ovocné stromy na osetých plochách), dočasné louky a plochy pro intenzivní pěstování zahradních plodin.

(3) Celková výměra zemědělské půdy v obci, rozhodná pro vyměření povinných dodávek, nesmí být bez povolení ministerstva zemědělství nebo jeho orgánů snížena proti stavu ke dni posledního statistického zjištění ploch kultur."

5. § 8 zní:

„§ 8.

(1) Z výměry orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin a brambor se vyjímají:

a) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv a sadby zeleniny, květin, semenných okopanin, léčivých a aromatických rostlin, jetelelovin, travin a víceletých pícnin a koření, a to pro všechny stupně množení;

b) plochy udržovacího šlechtění osiv obilovin, luskovin, olejnin, přadných rostlin a bramborové sadby, pokud byly smluvně zajištěny;

c) plochy plánované pro osetí olejninami;

d) plochy plánované pro osetí (osázení) cukrovkou, čekankou, tabákem, lnem, konopím, celerem, cibulí, česnekem, mrkví, karotkou, okurkami nakládačkami a petrželí;

e) plochy, které budou osety (osázeny) plodinami uvedenými pod písm. d), i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami, jakož i plochy, které budou osety (osázeny) ostatní zeleninou, čirokem metlovým, kořeninovou paprikou, aromatickými a léčivými rostlinami a kořením, avšak v obou případech jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;

f) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě, jakož i nově obdělávaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem), a to po dobu dvou let následujících po roce, v němž rekultivace nebo nově obdělání půdy byly provedeny, celou výměrou, a v třetím roce poloviční výměrou, podmínkou pro vynětí půdy ležící ladem je, že se uživatel zavázal k dlouhodobému užívání této půdy. U členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u jednotlivě hospodařících rolníků se vyjímá půda, která byla rekultivována nebo nově obdělávána počínaje rokem 1954;

g) orná půda získaná rozoráním málo produktivních luk a pastvin provedeným počínaje rokem 1954, a to po dobu tří let následujících po roce, v němž byla přeměna provedena.

(2) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek masa a mléka se vyjímají:

a) plochy chmelnic, vinic, prutníků a školek;

b) plochy intenzivně obhospodařovaných plantáží bobulovin (rybízů a angreštu) a ovocných zákrskových sadů (krskoven) starších pěti let;

c) plochy intenzivně obhospodařovaných ovocných sadů, a to poloviční výměrou;

d) plochy plánované pro osetí (osázení) lnem, konopím a tabákem;

- e) plochy, které budou osety (osázeny) plodinami uvedenými pod písm. d), i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami, jakož i plochy, které budou osety (osázeny) širokým metlovým, kořeninovou paprikou, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením, avšak v obou případech jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;
- f) plochy plánované pro osetí (osázení) celerem, cibulí, česnekem, mrkví, karotkou, okurkami nakládačkami a petrželí, a to poloviční výměrou;
- g) plochy, které budou osety (osázeny) celerem, cibulí, česnekem, mrkví, karotkou, okurkami nakládačkami, petrželí a ostatní zeleninou, i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami: poloviční výměrou, avšak jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;
- h) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv jetele, travin a víceletých píceň;
- ch) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě, jakož i nově obdělávaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem), a to po dobu dvou let následujících po roce, v němž byly rekultivace nebo nové obdělání provedeny, celou výměrou, a v třetím roce poloviční výměrou; podmínkou pro vynětí půdy ležící ladem je, že se uživatel zavázal k dlouhodobému užívání této půdy. U členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u jednotlivě hospodařících rolníků se vyjímá půda, která byla rekultivována nebo nově obdělána počínaje rokem 1954;
- i) půda převzatá jednotným zemědělským družstvem do užívání bez hospodářských zvířat od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, jakož i půda převzatá jednotným zemědělským družstvem do užívání z tak zvaných státních pozemkových rezerv, a to v tomto rozsahu:
- jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem nepřesahuje 20 ha, vyjímá se takto převzatá půda v tom roce, kdy k převzetí došlo, po případě došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, ještě také v prvním roce následujícím po roce převzetí;
 - jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem je větší než 20 ha, ale nepřesahuje polovinu půdy družstvem dosud obhospodařované, a došlo-li k převzetí této půdy v první polovině roku, vyjímá se tato půda v roce převzetí celou výměrou a v prvním i druhém roce po roce převzetí poloviční výměrou; došlo-li k převzetí půdy v druhé polovině roku, vyjímá se takto převzatá půda v roce převzetí a v prvním roce po roce převzetí celou výměrou a v druhém roce po roce převzetí poloviční výměrou;
 - jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem v určitém roce přesahuje polovinu půdy družstvem dosud obhospodařované, vyjímá se takto převzatá půda v roce převzetí a v prvním i v druhém roce po roce převzetí celou výměrou.
- (3) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky sena se vyjímají plochy uvedené v odstavci 2 písm. a), b), d), e), h) a ch).
- (4) Z výměry orné půdy rozhodne pro vyměření povinné dodávky vajec se vyjímají plochy uvedené v odstavci 2 písm. c) a písm. f) až i).
6. § 10 zní:
- „§ 10.
- Výše povinných dodávek zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena se stanoví pevnými dodávkovými normami.“
7. § 11 odst. 2 zní:
- „(2) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, pro jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy, jsou u zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec a ovčí vlny odstupňovány do skupin podle velikosti zemědělského závodu; u sena jsou stejně bez zřetele na velikost zemědělského závodu.“
8. § 12 odst. 1 zní:
- „(1) Dodávkové normy zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena stanoví vláda pro jednotlivé kraje.“

9. § 13 odst. 2 písm. a) zní:

„a) odchylné dodávkové normy pro jednotlivé obce, výjimečně i pro jednotlivé osady, schvaluje rada okresního národního výboru na návrh okresního plnomocníka ministerstva výkupu, při čemž může snížit nebo zvýšit normy platné pro okres nejvýše o 40 %; vyšší odchylku může povolit ve výjimečných případech jen ministerstvo výkupu;“

10. K § 13 se připojuje další odstavec 3, který zní:

„(3) Platnost dodávkových norem schválených pro jednotlivé obce, po případě osady podle odstavce 2 potvrzuje krajský plnomocník ministerstva výkupu.“

11. § 15 zní:

„§ 15.

Ministerstvo výkupu může povolit jednotlivým zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním držitelům zemědělské půdy zvláštní úpravu povinných dodávek

a) masa, mléka, vajec a sena, zejména pěstují-li převážně zeleninu nebo jinou plodinu, nebo specialisují-li se na intenzivní obhospodařování ovocných sadů.

b) zrnin a brambor, zejména nepěstují-li tyto plodiny vůbec nebo pěstují-li je pouze v nepatrném rozsahu.“

12. § 16 zní:

„Dodávkové smlouvy.

§ 16.

(1) Dodávka cukrovky, čekanky, tabáku, lnu, konopí, chmele, ovoce, vinných hroznů a jetelových a travních semen, které podléhají dodávkové povinnosti podle § 2 odst. 1, se zajišťuje v množství stanoveném plánem výkupu dodávkovými smlouvami (kontraktací), které uzavírají výkupuči (§ 31) s pěstiteli.

(2) V případě odmítnutí uzavření dodávkové smlouvy vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu náhradní výměr, a to na množství, na které měla být podle plánu výkupu uzavřena smlouva.

(3) Pěstitelé plodin uvedených v odstavci 1 jsou povinni dodat státu množství, na které s nimi byla uzavřena dodávková smlouva, po případě na které jim byl vydán náhradní výměr.“

13. Za § 16 se vkládá § 16a, který zní:

„§ 16a.

(1) Na dodávku zemědělských výrobků uvedených v § 2 odst. 2 mohou pěstitelé a výkupuči uzavřít dodávkovou smlouvu, a to nejméně na množství, které podle plánu kontraktace pro obec připadá na 1 ha.

(2) Pěstitelům, kteří uzavřou dodávkové smlouvy podle odstavce 1, se poskytují výhody uvedené v § 8 odst. 1 písm. e) a odst. 2 písm. e) a g).“

14. § 17 odst. 1 a 2 zní:

“(1) Od povinných dodávek zrnin a brambor se osvobozují záhumenkáři, dále členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně. Členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařící rolníci se osvobozují též tehdy, obhospodařují-li zemědělskou půdu o výměře do 2 ha včetně, jestliže při tom orná půda nepřesahuje 0,4 ha.

(2) Od povinných dodávek olejnin a sena se osvobozují záhumenkáři, dále členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařící rolníci s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně; rovněž se jim nevyměří povinná dodávka celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček a petržele.“

15. § 17 odst. 3 a 4 se škrtná; dosavadní označení odstavců 5, 6 a 7 se mění na odstavce 3, 4 a 5.

16. § 19 zní:

„§ 19.

Jednotným zemědělským družstvům, která převzala do užívání půdu od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, s nižšími než plánovanými stavy hospodářských zvířat, poskytne ministerstvo výkupu přiměřenou slevu z povinných dodávek masa, mléka a vajec na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok.“

17. § 21 zní:

„§ 21.

(1) Dodávkové smlouvy na ovoce se neuzavírají s držiteli domácích zahrad o výměře do 0,1 ha včetně.

(2) Dodávkové smlouvy na vině hrozny se neuzavírají s držiteli vinic, jestliže výměra jejich vinice nepřesahuje u jednotných zemědělských družstev 20 arů, u záhumenkářů, jakož i členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u ostatních držitelů vinic 10 arů."

18. § 22 odst. 1 písm. b) zní:

„b) byla při osevu o více než 10 % zmenšena plocha, která byla odečtena z výměry půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky (§ 8).“

19. § 24 zní:

„§ 24.

(1) Příslušné výkonné orgány národních výborů jsou povinny každoročně vyhotovit podle svých evidenčních záznamů seznamy zemědělských závodů a osob podléhajících dodávkové povinnosti a předložit tyto seznamy do 30. září okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu. V seznamech uvedou všechny údaje potřebné k řádnému vyměření povinných dodávek, zejména údaje o výměře obhospodařované zemědělské a orné půdy, o počtu chovaných hospodářských zvířat a pod

(2) U místních národních výborů se vyhotovují seznamy členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti. Zemědělské odbory rad okresních národních výborů vyhotovují seznamy jednotných zemědělských družstev. Správnost údajů uvedených v seznamu musí potvrdit předseda jednotného zemědělského družstva a osoby, jichž se údaje v seznamu týkají. Neshodují-li se údaje v seznamu uvedené se skutečným stavem, zejména též, je-li uvedena nižší výměra zemědělské nebo orné půdy rozhodná pro vyměření povinných dodávek, jsou předseda jednotného zemědělského družstva nebo osoba, kterých se nesprávné údaje týkají, povinni oznámit to příslušnému výkonnému orgánu národního výboru, který projedná připomínky tak, aby byly vyřízeny před odevzdáním seznamu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(3) Seznamy mohou být nahrazeny rozpisovým sumářem zemědělské výroby, pokud obsahuje údaje uvedené v odstavci 1.“

20. § 26 zní:

„§ 26.

(1) K zajištění dodávek cukrovky, čekanky, tabáku, lnu, konopí, chmele, ovoce, vinných

hroznů a jetelových a travních semen uzavírají výkupci dodávkové smlouvy (§ 16) s jednotlivými zemědělskými družstvy jednotlivě a s členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, s jednotlivě hospodařícími rolníky, jakož i s ostatními osobami podléhajícími dodávkové povinnosti hromadně za celou obec.

(2) Dodávkové smlouvy na dodávku zemědělských výrobků uvedených v § 2 odst. 2 se uzavírají s pěstiteli vždy jednotlivě

(3) Dodávkovými smlouvami se zavazují pěstitelé provést ve stanovených lhůtách všechna agrotechnická opatření, sklizeň, po případě výmlat a splnit ve stanovených lhůtách smluvní závazek. Oprávněný výkupce se zavazuje, že odebere veškeré výrobky vyhovující stanoveným jakostním normám, vyplatí za ně platné ceny, zajistí dodávky osiv a hnojiv a zpětný odprodej krmiv, po případě jiných výrobků.

(4) Pěstitelům, kteří nesplní dodávky podle dodávkových smluv ve stanovené lhůtě, vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu na návrh výkupce výzvu ke splnění celého nedodaného množství.“

21. § 29 odst. 3 zní:

„(3) Pěstitelé tabáku jsou povinni i po splnění povinnosti podle odstavce 2 prodat státu veškerou sklizeň tabáku; rovněž chovatelé ovcí jsou povinni i po splnění povinné dodávky vlny prodat státu veškerou vlnu. Pěstitelé kořeninové papriky jsou povinni prodat státu veškerou sklizeň této plodiny, a to i když dodávkovou smlouvu neuzavřeli.“

22. § 36 zní:

„§ 36.

(1) V případech, kdy jednotlivý zemědělský závod byl postižen hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou a nemůže v důsledku toho splnit dodávkovou povinnost určitého zemědělského výrobku, ani dodat zámenou jiný druh, může krajský plnomocník ministerstva výkupu na návrh rady okresního národního výboru snížit stanovenou dodávkovou povinnost nebo odložit její splnění na příští rok.

(2) Byl-li hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou postižen větší počet zemědělských závodů, takže je tím znemožněno splnění zemědělského výrobního plánu za celou obec, okres nebo kraj, rozhodne o snížení dodávkové povinnosti nebo o odložení jejího splnění na příští rok:

jde-li o obec, krajský plnomocník na žádost rady okresního národního výboru a po vyjádření rady krajského národního výboru.

jde-li o okres, ministerstvo výkupu na žádost rady krajského národního výboru a po vyjádření ministerstva zemědělství.

jde-li o kraj, vláda na návrh ministrů zemědělství a výkupu na žádost rady krajského národního výboru.

(3) Nesplní-li zemědělský závod i z jiných důvodů stanovenou dodávkovou povinnost v běžném roce, převádí se zpravidla nesplněná část dodávkové povinnosti na příští rok podle směrnic, které vydá ministerstvo výkupu."

23. § 38 zní:

„§ 38.

(1) Evidenci o výkupu zemědělských výrobků, u nichž se povinná dodávka určuje výměrem (§ 25), vedou podle jednotlivých dodavatelů okresní plnomocníci ministerstva výkupu. Výkupci jsou povinni předkládat jim ve lhůtách stanovených ministerstvem výkupu výkupní doklady a předepsané výkazy o výkupu

(2) Evidenci o výkupu zemědělských výrobků, na které se uzavírají dodávkové smlouvy (§§ 16 a 16a), vedou podle jednotlivých dodavatelů výkupci, kteří tyto smlouvy uzavřeli; výkupci jsou povinni předkládat předepsané výkazy o uzavřených dodávkových smlouvách a o výkupu svým nadřízeným složkám a plnomocníkům ministerstva výkupu."

Čl. 2.

Ministr výkupu se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění vládního nařízení č. 114/1953 Sb., jak vyplývá ze znění článku 1.

Čl. 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí pro dodávkovou povinnost a výkup zemědělských výrobků počínaje rokem 1955; provede je ministr výkupu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Dolanský v. r.

Krosnář v. r.

43.

Vyhláška ministra výkupu

ze dne 24. září 1954

o úplném znění vládního nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

Podle čl. 2 vládního nařízení č. 42/1954 Sb. vyhláši v příloze úplné znění vládního nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

Krosnář v. r.

Příloha vyhlášky č. 43/1954 Sb.

Vládní nařízení

ze dne 23. prosince 1953 č. 114 Sb.,

o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků, ve znění vyplývajícím z vládního nařízení č. 42/1954 Sb.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 14 zákona č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (dále jen „zákon“):

Část I.

Rozsah dodávkové povinnosti.

§ 1.

Dodávkovou povinnost podle zákona mají:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru (zemědělské závody národních podniků, zemědělské závody ve správě národních výborů, komunální zemědělské závody a pod.),
- b) jednotná zemědělská družstva, která pro společné hospodaření přijala vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev (dále jen „jednotná zemědělská družstva“), a jejich členové, pokud užívají záhumenků (dále jen záhumenkáři“),
- c) členové jednotných zemědělských družstev, kteří dosud nepřijali pro společné hospodaření vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev (dále jen „členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu“), a jednotlivě hospodářící rolníci,
- d) ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata.

§ 2.

(1) Dodávkové povinnosti podléhají tyto zemědělské výrobky:

- a) zrniny: obiloviny (pšenice, žito, ječmen, oves, kukuřice, pohanka, proso, čirok zrnový a obilní směsi), jedlé luštěniny (hrách jedlý, čočka, jedlé fazole a cizrna jedlá), krmné luštěniny (krmný hrách, krmné fazole, peluška, vikev, lupina, koňský bob, cizrna krmná a jejich směsi) a směsky (směsi obilovin s luštěninami);
- b) olejnin y: řepka, řepice, mák, slunečnice, lníčka, soja, světlice, hořčice, sezam a skopec;
- c) brambory;
- d) cukrovka, čekanka, len (stonky a semena), konopí (stonky a semena) a tabák u zemědělských závodů s výměrou zemědělské půdy nad 2 ha;
- e) chmel;
- f) seno;
- g) jetelová a travní semena všeho druhu, pokud jsou pěstována na množitelských plochách na orné půdě;
- h) celer, cibule, česnek, mrkev, karotka, okurky nakládačky a petržel u zemědělských závodů s výměrou zemědělské půdy nad 2 ha;
- ch) ovoce: jablka, hrušky, třešně, višně, meruňky, broskve, švestky, mandle, ořechy, rybíz a angrešt;
- i) vinné hrozny;
- j) maso: zejména jatečný skot, jatečná telata a jatečná prasata;
- k) mléko kravské;
- l) vejce (slepičí);
- m) ovčí vlna.

(2) Dodávkovou smlouvou (§ 16 a) může být dodávková povinnost založena pro tyto zemědělské výrobky:

- a) cukrovka, čekanka, len (stonky a semena), konopí (stonky a semena) a tabák u zemědělských závodů s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně;
- b) čirok metlový (sláma a semena);
- c) celer, cibule, česnek, mrkev, karotka, okurky nakládačky a petržel u zemědělských závodů s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně;

d) ostatní zelenina neuvedená pod písm. c);

e) léčivé a aromatické rostliny;

f) koření: majoránka, kmín, anýz, fenykl a koriandr;

g) kořeninová paprika;

h) jatečná drůbež.

(3) Ministerstvo výkupu může rozšířit dodávkovou povinnost na ostatní zemědělské výrobky a vedlejší produkty zemědělského hospodaření, vyžadují-li to potřeby státního hospodaření s potravinami a surovinami.

Část II.

**Dodávková povinnost státních statků
a ostatních zemědělských závodů
státního socialistického sektoru.**

§ 3.

(1) Státní statky jsou povinny dodat státu všechny zemědělské výrobky v množství stanoveném státním plánem rozvoje národního hospodářství, jakož i všechny zemědělské výrobky vyrobené nad takto stanovené množství, které nepotřebují pro účely svého hospodářství nebo pro naturální plnění svým zaměstnancům

(2) Státní statky jsou povinny uzavřít s oprávněnými výkupy zemědělských výrobků hospodářské smlouvy podle zákona č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži, na dodávky zemědělských výrobků podle druhů a množství stanovených státním plánem rozvoje národního hospodářství.

§ 4.

Pro ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru platí stejné povinnosti jako pro státní statky; při tom se množstvím stanoveným státním plánem rozvoje národního hospodářství rozumí u závodů krajsky plánovaných množství zemědělských výrobků odpovídající výši povinných dodávek jednotlivých zemědělských družstev.

§ 5.

(1) Za zemědělské výrobky, které státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru dodávají nad množství stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství, obdrží vyšší ceny.

(2) Ministerstvo výkupu může v odůvodněných případech povolit odchylnou úpravu použití zemědělských výrobků vyrobených nad množství stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství.

Část III.

Povinné dodávky a dodávkové smlouvy jednotných zemědělských družstev, záhumenkářů, členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo hospodářských zvířat.

Základy pro vyměřování povinných dodávek.

§ 6.

(1) Jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním osobám, které jsou držiteli zemědělské půdy, se vyměřují povinné dodávky

- a) zrnin, brambor a vajec z každého hektaru orné půdy;
- b) olejnin, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček a petržele z každého hektaru plochy plánované pro osetí (osázení) těmito plodinami;
- c) masa, mléka a sena z každého hektaru zemědělské půdy;
- d) vlny z každého kusu ovčího bravu.

(2) Záhumenkářům a držitelům zemědělské půdy s výměrou do 0,5 ha včetně se vyměřují povinné dodávky masa a vajec z hospodářství bez zřetele na výměru půdy.

(3) Záhumenkářům, dále členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařícím rolníkům s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně se vyměří povinná dodávka mléka podle počtu chovaných krav

(4) Chovatelům hospodářských zvířat, kteří nejsou držiteli zemědělské půdy, se vyměřují povinné dodávky

- a) mléka podle počtu chovaných krav;
- b) ovčí vlny z každého kusu ovčího bravu;
- c) vajec, chová-li více než 10 slepic.

§ 7.

(1) Zemědělskou půdou je orná půda, chmelnice, vinice, prutníky, domácí zahrady, ovocné sady, školky, trvalé louky a pastviny. Za zemědělskou půdu se však nepovažuje domácí zahrada o výměře do 0,1 ha včetně, jestliže držitel takové zahrady neužívá ještě jiné zemědělské půdy.

(2) Ornou půdou jsou též ovocné sady s podkulturou rolí (ovocné stromy na osetých plochách), dočasné louky a plochy pro intenzivní pěstování zahradních plodin.

(3) Celková výměra zemědělské půdy v obci, rozhodná pro vyměření povinných dodávek, nesmí být bez povolení ministerstva zemědělství nebo jeho orgánů snížena proti stavu ke dni posledního statistického zjištění ploch kultur.

§ 8.

(1) Z výměry orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin a brambor se vyjímají:

- a) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv a sadby zeleniny, květin, semenných okopanin, léčivých a aromatických rostlin, jetelovin, travin a víceletých pícnin a koření, a to pro všechny stupně množení;
- b) plochy udržovacího šlechtění osiv obilovin, luskovin, olejnin, prahných rostlin a bramborové sadby, pokud byly smluvně zajištěny;
- c) plochy plánované pro osetí olejninami;
- d) plochy plánované pro osetí (osázení) cukrovkou, čekankou, tabákem, lnem, konopím, celerem, cibulí, česnekem, mrkví-karotkou, okurkami nakládačkami a petrželí;
- e) plochy, které budou osety (osázeny) plodinami uvedenými pod písm. d), i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami, jakož i plochy, které budou osety (osázeny) ostatní zeleninou, čirokem metlovým, kořeninovou paprikou, aromatickými a léčivými rostlinami a kořením, avšak v obou případech jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;
- f) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě, jakož i nově obdělaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem), a to po dobu dvou let následujících po roce, v němž rekultivace nebo nové obdělání půdy byly provedeny, celou výměrou, a v třetím roce poloviční výměrou; podmínkou pro vynětí půdy ležící ladem je, že se uživatel zavázal k dlouhodobému užívání této půdy. U členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u jednotlivě hospodařících rolníků se vyjímá půda, která byla rekultivována nebo nově obdělána počínaje rokem 1954;

g) orná půda získaná rozoráním málo produktivních luk a pastvin provedeným počínaje rokem 1954, a to po dobu tří let následujících po roce, v němž byla přeměna provedena.

(2) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek masa a mléka se vyjímají:

- a) plochy chmelnic, vinic, prutníků a školek;
- b) plochy intenzivně obhospodařovaných plantáží bobulovin (rybízů a angreštů) a ovocných zákrskových sadů (krskoven) starších pěti let;
- c) plochy intenzivně obhospodařovaných ovocných sadů, a to poloviční výměrou;
- d) plochy plánované pro osetí (osázení) lnem, konopím a tabákem;
- e) plochy, které budou osety (osázeny) plodinami uvedenými pod písm. d), i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami, jakož i plochy, které budou osety (osázeny) širokým metlovým, kořeninovou paprikou, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením, avšak v obou případech jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;
- f) plochy plánované pro osetí (osázení) celerem, cibulí, česnekem, mrkví-karotkou, okurkami nakládačkami a petrželi, a to poloviční výměrou;
- g) plochy, které budou osety (osázeny) celerem, cibulí, česnekem, mrkví-karotkou, okurkami nakládačkami, petrželi a ostatní zeleninou, i když nejsou plánovány pro osetí (osázení) těmito plodinami, poloviční výměrou, avšak jen tehdy, jestliže se pěstitel zavázal k dodávce těchto plodin dodávkovou smlouvou;
- h) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv jeřelovin, travin a víceletých pícnin;
- ch) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě, jakož i nově obdělávaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem), a to po dobu dvou let následujících po roce, v němž byly rekultivace nebo nově obdělání provedeny, celou výměrou, a v třetím roce poloviční výměrou; podmínkou pro vynětí půdy ležící ladem je, že se uživatel zavázal k dlouhodobému užívání této půdy. U členů jednotných ze-

mědělských družstev nižšího typu a u jednotlivě hospodařících rolníků se vyjímá půda, která byla rekultivována nebo nově obdělána počínaje rokem 1954

i) půda převzatá jednotným zemědělským družstvem do užívání bez hospodářských zvířat od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, jakož i půda převzatá jednotným zemědělským družstvem do užívání z tak zvaných státních pozemkových rezerv, a to v tomto rozsahu:

1. jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem nepřesahuje 20 ha, vyjímá se takto převzatá půda v tom roce, kdy k převzetí došlo, po případě došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, ještě také v prvním roce následujícím po roce převzetí;
2. jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem je větší než 20 ha, ale nepřesahuje polovinu půdy družstvem dosud obhospodařované, a došlo-li k převzetí této půdy v první polovině roku, vyjímá se tato půda v roce převzetí celou výměrou a v prvním i druhém roce po roce převzetí poloviční výměrou; došlo-li k převzetí půdy v druhé polovině roku, vyjímá se takto převzatá půda v roce převzetí a v prvním roce po roce převzetí celou výměrou a v druhém roce po roce převzetí poloviční výměrou;
3. jestliže celková výměra půdy převzatá družstvem v určitém roce přesahuje polovinu půdy družstvem dosud obhospodařované, vyjímá se takto převzatá půda v roce převzetí a v prvním i v druhém roce po roce převzetí celou výměrou.

(3) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky sena se vyjímají plochy uvedené v odstavci 2 písm. a) b), d), e), h) a ch).

(4) Z výměry orné půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky vajec se vyjímají plochy uvedené v odstavci 2 písm. c) a písm. f) až i).

§ 9.

(1) Pro vyměření povinných dodávek jednotným zemědělským družstvům je rozhodná výměra půdy užívaná družstvem bez pozemků ponechaných záhumenkářům.

(2) Pro vyměření povinných dodávek členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům je rozhodná vždy výměra půdy patřící země-

delskému závodu bez rozdílu, zda jde o půdu vlastní, najatou nebo jinak k užívání převzatou, i když leží v katastru dvou nebo více obcí. Zemědělský závod, který je ve vlastnictví více osob, avšak hospodaření je společné, se považuje za jeden celek.

(2) U jednotných zemědělských družstev nižšího typu se i po rozorání mezi stanoví povinná dodávka každému členu zvlášť, a to podle výměry jeho půdy včetně půdy odevzdané ke společnému obdělávání. Na půdu společně obdělávanou, kterou jednotné zemědělské družstvo nižšího typu získalo jinak než od svých členů, se vyměří členům družstva společná povinná dodávka (§ 11 odst. 5).

Dodávkové normy.

§ 10.

Výše povinných dodávek zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena se stanoví pevnými dodávkovými normami.

§ 11.

(1) Dodávkové normy se stanoví jiné pro jednotná zemědělská družstva, jiné pro záhumenkáře, jiné pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy.

(2) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, pro jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy, jsou u zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec a ovčí vlny odstupňovány do skupin podle velikosti zemědělského závodu; u sena jsou stejné bez zřetele na velikost zemědělského závodu.

(3) Dodávkové normy pro jednotná zemědělská družstva a pro záhumenkáře jsou stejné pro všechny zemědělské závody bez zřetele na jejich velikost.

(4) Pro zemědělské závody jednotlivě hospodařících rolníků, které jsou v dočasné správě místních národních výborů, platí dodávkové normy pro jednotlivě hospodařící rolníky, a to nejvýše s výměrou zemědělské půdy od 5 do 10 ha.

(5) Společná povinná dodávka pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu podle § 9 odst. 3 se vyměří podle dodávkové normy platné pro jednotlivě hospodařící rol-

níky, a to nejvýše s výměrou zemědělské půdy od 5 do 10 ha.

§ 12.

(1) Dodávkové normy zrnin, olejnin, brambor, celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček, petržele, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena stanoví vláda pro jednotlivé kraje.

(2) Na podkladě dodávkových norem stanovených pro kraj schvaluje výši dodávkových norem pro jednotlivé okresy rada krajského národního výboru na návrh krajského plnomocníka ministerstva výkupu. Při tom norma stanovená pro kraj nesmí být zkrácena; překročena smí být nejvýše o 20%.

(3) Platnost dodávkových norem schválených pro jednotlivé okresy podle odstavce 2 potvrzuje ministerstvo výkupu.

§ 13.

(1) Kromě výjimek povolených tímto nařízením není přípustno:

- a) použít pro obec jiných dodávkových norem, než které jsou stanoveny pro okres;
- b) přerazovat zemědělské závody do jiné skupiny, než do které podle výměry zemědělské půdy náležejí;
- c) ukládat povinné dodávky větší nebo menší než kolik činí podle stanovených norem.

(2) Pro okresy, v nichž se vyskytují značné rozdíly ve výrobních podmínkách jednotlivých obcí, se povoluje použití dodávkové normy odchylné od dodávkové normy stanovené pro okres, a to za těchto podmínek:

- a) odchylné dodávkové normy pro jednotlivé obce, výjimečně i pro jednotlivé osady, schvaluje rada okresního národního výboru na návrh okresního plnomocníka ministerstva výkupu, při čemž může snížit nebo zvýšit normy platné pro okres nejvýše o 40 %; vyšší odchylku může povolit ve výjimečných případech jen ministerstvo výkupu;
- b) norma stanovená pro okres nesmí být zkrácena; překročena smí být nejvýše o 1 %.

(3) Platnost dodávkových norem schválených pro jednotlivé obce, po případě osady podle odstavce 2 potvrzuje krajský plnomocník ministerstva výkupu.

§ 14.

Z obecních pastvin a z jiných pastvin společně užívaných, pokud na nich nehospodaří jednotné zemědělské družstvo, vyměří se

společná povinná dodávka masa z každého hektaru této půdy; výměr se doručí místnímu národnímu výboru, který tuto dodávku rozdělí na jednotlivě hospodařící rolníky podle podílu, v jakém každý z nich této půdy užívá.

§ 15.

Ministerstvo výkupu může povolit jednotlivým zemědělským družstvům, záhumnkářům, členům jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním držitelům zemědělské půdy zvláštní úpravu povinných dodávek

- a) masa, mléka, vajec a sena, zejména pěstují-li převážně zeleninu nebo jinou plodinu, nebo specialisují-li se na intenzivní obhospodařování ovocných sadů,
- b) zrnin a brambor, zejména nepěstují-li tyto plodiny vůbec, nebo pěstují-li je pouze v nepatrném rozsahu

D o d á v k o v é s m l o u v y.

§ 16.

(1) Dodávka cukrovky, čekanky, tabáku, lnu, konopí, chmele, ovoce, vinných hroznů a jetelových a travních semen, které podléhají dodávkové povinnosti podle § 2 odst. 1, se zajišťuje v množství stanoveném plánem výkupu dodávkovými smlouvami (kontrakcí), které uzavírají výkupci (§ 31) s pěstiteli

(2) V případě odmítnutí uzavření dodávkové smlouvy vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu náhradní výměr, a to na množství, na které měla být podle plánu výkupu uzavřena smlouva.

(3) Pěstitelé plodin uvedených v odstavci 1 jsou povinni dodat státu množství, na které s nimi byla uzavřena dodávková smlouva, po případě na které jim byl vydán náhradní výměr.

§ 16 a.

(1) Na dodávku zemědělských výrobků uvedených v § 2 odst. 2 mohou pěstitelé a výkupci uzavřít dodávkovou smlouvu, a to nejmeně na množství, které podle plánu kontraktace pro obec připadá na 1 ha.

(2) Pěstitelům, kteří uzavřou dodávkovou smlouvu podle odstavce 1, se poskytují výhody uvedené v § 8 odst. 1 písm. e) a odst. 2 písm. e) a g).

O s v o b o z e n í a s l e v y.

§ 17.

(1) Od povinných dodávek zrnin a brambor se osvobozují záhumnkáři, dále členové jed-

notných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně. Členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařící rolníci se osvobozují též tehdy, obhospodařují-li zemědělskou půdu o výměře do 2 ha včetně, jestliže při tom orná půda nepřesahuje 0,4 ha.

(2) Od povinných dodávek olejnin a sena se osvobozují záhumnkáři, dále členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařící rolníci s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně; rovněž se jim nevyměří povinná dodávka celeru, cibule, česneku, mrkve-karotky, okurek nakládaček a petržele.

(3) Od povinných dodávek masa, mléka a vajec se osvobozují záhumnkáři, členové jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně, jestliže

A. v jejich domácnosti žijí

- a) nejméně 2 osoby starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženy, nebo 2 trvale práce neschopné osoby, nebo
- b) 3 nebo více dětí mladších 15 let, nebo
- c) 2 děti mladší 15 let a jedna osoba starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženu, po případě jedna trvale práce neschopná osoba, nebo

B. jde o muže staršího 65 let nebo o ženu starší 55 let anebo o osobu trvale práce neschopnou, pokud takové osoby hospodaří osamoceně, nebo

C. jde o zaměstnance podniků socialistického sektoru, úřadů, organizací a institucí, důchodce a pensisty, kteří nechovají dobytek nebo slepice

Osvobození od povinné dodávky mléka se však nevztahuje na chovatele dvou nebo více krav.

(4) Od povinných dodávek mléka se osvobozují chovatelé krav, kteří neužívají zemědělské půdy, chovají-li jen jednu krávu a jsou-li u nich splněny podmínky uvedené v odstavci 3 písm. A. nebo B.

(5) Osobám uvedeným v odstavci 3 písm. C. dále podnikům, organizacím a pod., které jsou držiteli zemědělské půdy od 0,5 ha do 2 ha včetně a nechovají dobytek nebo slepice a ani jim nebyl chov dobytka nebo slepic plánován (na př. majitelé rekreačních chat), se nevy-

měří povinná dodávka masa, mléka a vajec; bude jim však vyměřena povinná dodávka sena.

§ 16.

Jednotlivě hospodařícím rolníkům, kterým byla místním národním výborem přidělena zemědělská půda do povinného pachtu, se vyměří povinné dodávky podle dodávkových norem platných pro skupinu, do níž by patřili bez půdy v povinném pachtu; při tom se na půdu v povinném pachtu poskytne sleva až do výše 50 % z dodávkových norem masa, mléka a vajec.

§ 19.

Jednotným zemědělským družstvům, která převzala do užívání půdu od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, s nižšími než plánovanými stavy hospodářských zvířat, poskytne ministerstvo výkupu přiměřenou slevu z povinných dodávek masa, mléka a vajec na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok.

§ 20.

(1) Jednotným zemědělským družstvům v pohraničních okresech stanovených vládou může ministerstvo výkupu poskytnout v jednotlivých případech na návrh krajského národního výboru slevy až do výše 10 % ze stanovených dodávkových norem

(2) Jednotným zemědělským družstvům může ministerstvo výkupu poskytnout slevy z povinných dodávek masa, mléka a sena z pastvin, které jim byly přenechány k užívání státními lesy nebo z ploch, které sloužily jako obecní pastviny (draha) nebo jiné pastviny společně užívané, a které nelze využít jinak než vypásáním.

(3) Členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům s výměrou zemědělské půdy nad 0,5 ha může být povolena sleva z povinné dodávky zrnin, brambor, masa, mléka a vajec, jestliže jejich rodinu tvoří zvlášť velký počet členů zcela odkázaných na výživu z hospodářství a žijících ve společné domácnosti.

§ 21.

(1) Dodávkové smlouvy na ovoce se uzavírají s držiteli domácích zahrad o výměře do 0,1 ha včetně

(2) Dodávkové smlouvy na vinné hrozny se uzavírají s držiteli vinic, jestliže výměra

jejich vinice nepřesahuje u jednotných zemědělských družstev 20 arů, u záhumenkářů, jakož i členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u ostatních držitelů vinic 10 arů.

Část IV.

Změny povinných dodávek a dodávkových smluv.

§ 22.

- (1) Změna se provede během roku, jestliže
- a) byla s povolením okresního národního výboru provedena zaorávka poškozených kultur technických plodin nebo olejnin;
 - b) byla při osevu o více než 10 % zmenšena plocha, která byla odečtena z výměry půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky (§ 8);
 - c) byla se souhlasem ministerstva zemědělství nebo orgánů jím pověřených zmenšena výměra zemědělské nebo orné půdy (§ 7 odst. 3);
 - d) bylo během roku zjištěno, že byla zatažena zemědělská nebo orná půda;
 - e) došlo k nezaviněnému uhynutí dobytka;
 - f) se zvýšil počet ovcí.

(2) Změna musí být provedena do 14 dnů po dni, kdy nastala nebo byla zjištěna skutečnost ji odůvodňující, u rostlinných výrobků však nejpozději do 30. června běžného roku.

§ 23.

(1) Jestliže členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu nebo jednotlivě hospodařící rolníci přijmou pro společné hospodaření vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev nebo do jednotných zemědělských družstev vstoupí, odpovídají za splnění povinných dodávek připadajících na dobu do dne usnesení o přijetí stanov nebo do dne vstupu. Zbývající část přejímá družstvo; přitom se výše povinných dodávek upraví podle dodávkových norem platných pro jednotná zemědělská družstva a stanoví se zvlášť povinná dodávka na záhumenky členům ponechané

(2) Členům jednotných zemědělských družstev, kteří z družstva vystoupili nebo byli vyloučeni, vyměří se na zbývající období povinná dodávka na půdu, která jim byla ponechána, podle dodávkových norem platných pro jednotlivě hospodařící rolníky. Povinné dodávky družstva se přiměřeně sníží. Obdobně se upraví též dodávkové smlouvy.

Část V.

Postup při vyměřování povinných dodávek a uzavírání dodávkových smluv.

§ 24.

(1) Příslušné výkonné orgány národních výborů jsou povinny každoročně vyhotovit podle svých evidenčních záznamů seznamy zemědělských závodů a osob podléhajících dodávkové povinnosti a předložit tyto seznamy do 30. září okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu. V seznamech uvedou všechny údaje potřebné k řádnému vyměření povinných dodávek, zejména údaje o výměře obhospodařované zemědělské a orné půdy, o počtu chovaných hospodářských zvířat a pod.

(2) U místních národních výborů se vyhotovují seznamy členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti. Zemědělské odbory rad okresních národních výborů vyhotovují seznamy jednotných zemědělských družstev. Správnost údajů uvedených v seznamu musí potvrdit předseda jednotného zemědělského družstva a osoby, jichž se údaje v seznamu týkají. Neshodují-li se údaje v seznamu uvedené se skutečným stavem, zejména též, je-li uvedena nižší výměra zemědělské nebo orné půdy rozhodná pro vyměření povinných dodávek, jsou předseda jednotného zemědělského družstva nebo osoba, kterých se nesprávné údaje týkají, povinni oznámit to příslušnému výkonnému orgánu národního výboru, který projedná připomínky tak, aby byly vyřízeny před odevzdáním seznamu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(3) Seznamy mohou být nahrazeny rozpisovým sumářem zemědělské výroby, pokud obsahuje údaje uvedené v odstavci 1.

§ 25.

Výši povinných dodávek zemědělských výrobků s výjimkou plodin, na které se uzavírají dodávkové smlouvy (§ 26), určí okresní plnomocník ministerstva výkupu jednotným zemědělským družstvům, záhudenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním osobám podléhajícím dodávkové povinnosti písemným výměrem. Výměry pro jednotná zemědělská družstva spolupodpisuje předseda okresního národního výboru.

§ 26.

(1) K zajištění dodávek cukrovky, čekanky, tabáku, lnu, konopí, chmele, ovoce, vinných

hroznů a jetelových a travních semen uzavírají výkupci dodávkové smlouvy (§ 16) s jednotlivými zemědělskými družstvy jednotlivě a s členy jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu, s jednotlivě hospodařícími rolníky, jakož i s ostatními osobami podléhajícími dodávkové povinnosti hromadně za celou obec.

(2) Dodávkové smlouvy na dodávku zemědělských výrobků uvedených v § 2 odst. 2 se uzavírají s pěstiteli vždy jednotlivě.

(3) Dodávkovými smlouvami se zavazují pěstitelé provést ve stanovených lhůtách všechna agrotechnická opatření, sklizeň, po případě výmlat a splnit ve stanovených lhůtách smluvní závazek. Oprávněný výkupce se zavazuje, že odebere veškeré výrobky vyhovující stanoveným jakostním normám, vyplatí za ně platné ceny, zajistí dodávky osiv a hnojiv a zpětný odprodej krmiv, po případě jiných výrobků.

(4) Pěstitelům, kteří nesplní dodávky podle dodávkových smluv ve stanovené lhůtě, vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu na návrh výkupce výzvu ke splnění celého nedodaného množství.

§ 27.

(1) Jednotná zemědělská družstva, záhudenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti se mohou proti nesprávnému vyměření povinných dodávek odvolat; odvolání však nemá odkladný účinek.

(2) Odvolání se podává písemně u okresního plnomocníka ministerstva výkupu, a to do 7 dnů po doručení výměru (§ 25 a § 16 odst. 2).

(3) Okresní plnomocník je povinen včas podané odvolání přezkoušet do 14 dnů po dni, kdy je obdržel. Dospěje-li k názoru, že odvolání je opodstatněné, zruší v téže lhůtě napadený výměr a vydá nový výměr. Jinak odvolání předloží v téže lhůtě se svým odůvodněním okresnímu národnímu výboru.

(4) Rada okresního národního výboru je povinna odvolání projednat a se svým stanoviskem předložit do 14 dnů po dni, kdy jí bylo doručeno, krajskému plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(5) Krajský plnomocník ministerstva výkupu je povinen o odvolání rozhodnout do 14 dnů po dni, kdy mu bylo doručeno. Jeho rozhodnutí je konečné.

Část VI.
Naturální odměny.

§ 28.

(1) Odměny za práce provedené strojními a traktorovými stanicemi se platí v naturálních. Tyto odměny se odevzdávají oprávněným výkupcům (§ 31) na podkladě účtů, jež vystavuje strojní a traktorová stanice. Ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvy výkupu a financí určí, za které práce strojních a traktorových stanic a kterými zemědělskými výrobky se platí v naturálních. Jestliže účet v naturálních za práce strojních a traktorových stanic pro jednotné zemědělské družstvo nedosáhne stanoveného procenta povinných dodávek, budou jednotlivému zemědělskému družstvu úměrně zvýšeny povinné dodávky zemědělských výrobků určených k naturálnímu placení.

(2) Odměna za zpracování zrnin na jedlé mlýnské výrobky ve mzdě se platí v naturálních (měřičné). Toto ustanovení platí i pro státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru, pokud zpracovávají ve vlastních mlýnech zrniny pro své zaměstnance, a pro jednotná zemědělská družstva, která zpracovávají zrniny ve vlastních mlýnech pro své členy. Měřičné se platí podle stanovených sazeb v tom druhu, který byl zpracován, a to ihned při převzetí plodin ke zpracování.

Část VII.
Plnění dodávkové povinnosti.

§ 29.

(1) Státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru plní dodávkovou povinnost v družích a v množství podle hospodářských smluv (§ 3 odst. 2).

(2) Jednotná zemědělská družstva, záhumerkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti plní dodávkovou povinnost v družích a v množství podle výměru (§ 25 a § 16 odst. 2) nebo dodávkových smluv (§ 26).

(3) Pěstitelé tabáku jsou povinni i po splnění povinností podle odstavce 2 prodat státu veškerou sklizeň tabáku; rovněž chovatelé ovci jsou povinni i po splnění povinné dodávky vlny prodat státu veškerou vlnu. Pěstitelé kořeninové papriky jsou povinni prodat státu veškerou sklizeň této plodiny, a to i když dodávkovou smlouvu neuzavřeli.

(4) Pokud je dodávková povinnost stanovena pro skupinu několika druhů zemědělských

výrobků, započítává se dodávka jednotlivých druhů na plnění dodávkové povinnosti podle stanovených vzájemných poměrů.

§ 30.

(1) Dodávky rostlinných výrobků musí být plněny zásadně ihned při sklizni, rovnoměrně, podle jejího průběhu tak, aby byly splněny nejpozději ve lhůtách stanovených pro ukončení výkupu.

(2) Dodávky živočišných výrobků plní:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru ve čtvrtletních a měsíčních lhůtách podle hospodářských smluv a během těchto lhůt rovnoměrně;
- b) jednotná zemědělská družstva v rámci čtvrtletních lhůt stanovených výměrem rovnoměrně podle pokynů výkupce;
- c) záhumerkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti podle pokynů místního národního výboru tak, aby v jednotlivých čtvrtletích, po případě měsících nebo desetidenních lhůtách, bylo za celou obec zajištěno množství, jež pro obec stanoví okresní plnomocník ministerstva výkupu v dohodě s výkupcem.

§ 31.

(1) Zemědělské výrobky, jimiž se plní dodávková povinnost, vykupují jen oprávnění výkupci.

(2) Oprávněnými výkupci jsou národní podniky výkupní, dále národní podniky výrobní a obchodní, po případě spotřební družstva, jež pověřil ministerstvo výkupu prováděním výkupu některých zemědělských výrobků; pokud jde o léčivé a aromatické rostliny, učiní tak ministerstvo výkupu po dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

(3) Výkupci smějí provádět výkup zemědělských výrobků pouze v obvodech stanovených ministerstvem výkupu.

§ 32.

Zemědělské výrobky určené na plnění dodávkové povinnosti musí být dodány do výkupního skladu nebo do jiného místa určeného ve výměru nebo ve smlouvě. Dopravní výlohy do výkupního místa nese dodávající, pokud ve výměru nebo ve smlouvě nebylo stanoveno jinak.

§ 33.

(1) Jakost zemědělských výrobků dodávaných výkupcům musí odpovídat stanoveným jakostním normám. Pokud není jinak stanoveno, nesmějí výkupci přejímat zemědělské výrobky horší jakosti než jaká je přípustná podle jakostních norem.

(2) Na plnění dodávkové povinnosti se započítávají dodávky jednotlivých druhů zemědělských výrobků v započítací váze, pokud nebylo stanoveno, že se mají započítávat skutečnou vahou. Pro různé druhy nebo stupně jakosti dodávaných zemědělských výrobků mohou být s přihlédnutím k jejich důležitosti pro národní hospodářství stanoveny vyšší nebo nižší započítací váhy.

§ 34.

(1) Pro krajsky plánované zemědělské závody státního socialistického sektoru, jednotlivá zemědělská družstva a záhumenkáře, jakož i pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, pro jednotlivé hospodařící rolníky a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti může být povolena záměna při plnění dodávkové povinnosti.

(2) K plnění záměnou lze použít jen těch zemědělských výrobků, u nichž byla úplně splněna dodávková povinnost, odevzdány naturální odměny a vrácena zápůjčka osiva (sadby). Ministerstvo výkupu stanoví poměr pro vzájemné započítání.

(3) Na záměnu mohou být započítány pouze dodávky zemědělských výrobků, za které nebyly zaplacen vyšší ceny než jsou ceny platné pro povinné dodávky, nebo za které nebyly poskytnuty jiné výhody platné pro zemědělské výrobky dodávané nad povinnou dodávku.

§ 35.

Záhumenkářům, členům jednotného zemědělského družstva nižšího typu a jednotlivě hospodařícím drobným a středním rolníkům z téže obce se povoluje plnit povinnou dodávku masa společně. Dodavatel, který dává část své dodávky ve prospěch druhého dodavatele, musí mít splněnu vlastní celoroční povinnou dodávku masa.

§ 36.

(1) V případech, kdy jednotlivý zemědělský závod byl postižen hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou a nemůže v důsledku toho splnit dodávkovou povinnost určitého zemědělského výrobku, ani dodat záměnou jiný druh, může krajský plnomoc-

nik ministerstva výkupu na návrh rady okresního národního výboru snížit stanovenou dodávkovou povinnost nebo odložit její splnění na příští rok.

(2) Byl-li hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou postižen větší počet zemědělských závodů, takže je tím znemožněno splnění zemědělského výrobního plánu za celou obec, okres nebo kraj, rozhodne o snížení dodávkové povinnosti nebo o odložení jejího splnění na příští rok:

jde-li o obec, krajský plnomocník na žádost rady okresního národního výboru a po vyjádření rady krajského národního výboru.

jde-li o okres, ministerstvo výkupu na žádost rady krajského národního výboru a po vyjádření ministerstva zemědělství.

jde-li o kraj, vláda na návrh ministrů zemědělství a výkupu na žádost rady krajského národního výboru.

(3) Nesplní-li zemědělský závod i z jiných důvodů stanovenou dodávkovou povinnost v běžném roce, převádí se zpravidla nesplněná část dodávkové povinnosti na příští rok podle směrnic, které vydá ministerstvo výkupu.

§ 37.

Jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům se dodané zemědělské výrobky započítávají na plnění jejich povinnosti v tomto pořadí

1. na plnění dodávkových povinností jejichž plnění bylo odloženo nebo převedeno z předchozího roku (§ 36),
2. na vrácení zápůjčky osiva (sadby) poskytnuté státem,
3. na plnění dodávkových povinností a naturálních odměn v běžném roce.

§ 38.

(1) Evidenci o výkupu zemědělských výrobků, u nichž se povinná dodávka určuje výměrem (§ 25), vedou podle jednotlivých dodavatelů okresní plnomocníci ministerstva výkupu. Výkupci jsou povinni předkládat jim ve lhůtách stanovených ministerstvem výkupu výkupní doklady a předepsané výkazy o výkupu.

(2) Evidenci o výkupu zemědělských výrobků, na které se uzavírají dodávkové smlouvy (§§ 16 a 16a), vedou podle jednotlivých dodavatelů výkupci, kteří tyto smlouvy uzavřeli; výkupci jsou povinni předkládat předepsané výkazy o uzavřených dodávkových

smlouvách a o výkupu svým nadřízeným složkám a plnomocníkům ministerstva výkupu.

Část VIII.

Zajištění zemědělských výrobků a vymáhání dodávkových povinností.

§ 39.

(1) Okresní plnomocník ministerstva výkupu může provést prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti, je-li nebezpečí, že zemědělské výrobky budou odňaty veřejnému zásobování nebo nebyla-li dodávková povinnost ve stanovených lhůtách zcela nebo zčásti splněna.

(2) V případech, kdy je přípustno prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků, může okresní plnomocník provádět za účelem kontroly hospodaření i zásob prohlídky v zemědělských závodech a u ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti.

(3) Prozatímní zajištění může být provedeno pouze za přítomnosti osoby odpovědné za splnění dodávkové povinnosti nebo jejího oprávněného zástupce a za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(4) O výkonu prozatímního zajištění sepíše okresní plnomocník ministerstva výkupu protokol, v němž uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši zajišťované nebo nesplněné dodávkové povinnosti, druhy a množství zajištěných zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu prozatímního zajištění.

(5) Prozatímně zajištěné zemědělské výrobky může dát okresní plnomocník uskladnit na jiném vhodném místě, je-li nebezpečí, že by mohly být odňaty veřejnému zásobování.

§ 40.

(1) Dodávkové povinnosti včas nesplněné vymáhají okresní plnomocníci ministerstva výkupu.

(2) Po uplynutí lhůty stanovené ke splnění dodávkové povinnosti vyzve okresní plnomocník dlužníka písemnou upomínkou, aby dodávku splnil, při čemž mu zároveň stanoví lhůtu 10 dnů k dodatečnému splnění.

(3) Po bezvýsledném uplynutí dodatečné lhůty přikročí okresní plnomocník k nucenému odnětí těch druhů zemědělských výrob-

ků, jimiž měla být dodávková povinnost splněna, po případě jiných druhů, které mohou být za ně dodány záměnou.

(4) Odnětí může být provedeno jen v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti. Při odnětí zemědělských výrobků musí být přítomna osoba odpovědná za splnění povinné dodávky nebo její oprávněný zástupce. Okresní plnomocník provede odnětí za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(5) O provedeném odnětí sepíše okresní plnomocník protokol, v němž zejména uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši nesplněné povinné dodávky, množství a druhy odňatých zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu odnětí.

(6) Odňaté zemědělské výrobky převezme oprávněný výkupce.

(7) Nesplněné dodávkové povinnosti jednotlivých zemědělských družstev mohou být vymáhány jen na základě předchozího rozhodnutí soudu, že dodávka byla stanovena v souladu s předpisy o plnění dodávkové povinnosti (§ 13 zákona).

Část IX.

Závěrečná ustanovení.

§ 41.

Ministr výkupu vydá, po případě v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, podrobné směrnice k provedení jednotlivých ustanovení tohoto nařízení.

§ 42.

Zrušují se všechny předpisy, pokud odporují tomuto nařízení; zejména se zrušuje vládní nařízení č. 57/1952 Sb., kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

§ 43.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1954;*) provede je ministr výkupu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

*) Ve znění uvedeném v příloze vyhlášky ministra výkupu ze dne 24. září 1954 č. 43/1954 Sb. nabývá účinnosti dnem 22. října 1954 a platí pro dodávkovou povinnost a výkon zemědělských výrobků počínaje rokem 1955.